

ПОЖАРСЬКА ГАЛИНА ЮРІЇВНА

вчитель англійської мови

спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

№316 з поглибленим вивченням української мови

Дарницького району міста Києва

**ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ЯК ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ**

вчитель вищої категорії, старший вчитель

38(099)3716667

1. Вступ

В умовах курсу України на вступ в Європейську спільноту і конкурентоспроможний вихід країни на міжнародну арену головною задачею освіти є підготовка висококласних спеціалістів, які можуть виконати такі задачі. А це неможливо без оволодіння, по-перше, англійською мовою, як найпоширенішою мовою міжнародного спілкування, так і іншими іноземними мовами. Тому одним із пріоритетних напрямків реформування освіти у ХХІ столітті є «оволодіння іноземними мовами». Але крім володіння іноземними мовами чи знаннями в будь-якій іншій галузі задачею освіти є розвиток особистості учня, його творчого потенціалу, заохочення учня не тільки здобувати знання, але й знаходити практичне застосування цих теоретичних знань. Специфіка вивчення іноземної мови, як навчального предмета полягає в тому, що спілкування є не лише кінцевою метою навчання, а й засобом її досягнення. Тому в таких умовах необхідною задачею перед вчителем постає пошук нових, ефективних методів навчання. Одним із передових методів в навчальному процесі вивчення англійської мови є інтерактивний метод, оснований на особистісно орієнтованому підході до студента, спрямований не тільки на розвиток комунікативних навичок учня, а і на розвиток навичок взаємодії, взаєморозуміння, навичок роботи в парах, в групах, навичок висловлювати свою думку, вміння переконувати інших, вміння шукати нові підходи до вирішення будь-якої проблеми, тобто такий метод навчання допомагає розвивати не тільки комунікативний, але і організаторський та творчий потенціал учня. Тобто в процесі навчання за інтерактивним методом не тільки удосконалюються знання учнів, але і розвивається його особистість, його творчий потенціал, здатність учня використовувати свої знання на практиці. Тож актуальність обраної теми визначається вимогами реформування сучасної освіти.

Мета дослідження. З'ясувати як використання інтерактивних технологій впливає на розвиток комунікативних вмінь учнів, розвиток його особистісних вмінь, включаючи вміння використовувати набуті знання на

практиці та розвитку творчого потенціалу учнів.

Завдання дослідження. Визначити які методичні прийоми, техніки і як впливають на розвиток особистісних вмінь, розвиток творчого потенціалу учнів. Визначити характер впливу використання інтерактивних методів на рівень знань та мотивацію учнів їх здобувати. Запропонувати розробки уроків англійської мови та фрагментів уроку, побудованих на використанні інтерактивних технологій.

Очікуваний результат. Інтерактивні технології сприяють не тільки розвитку комунікативних навичок учня, розвитку його особистісних якостей людини, а і розвитку його особистості в цілому, виявленню своїх природніх талантів і в процесі навчання розвитку свого творчого потенціалу.

2. Основна частина

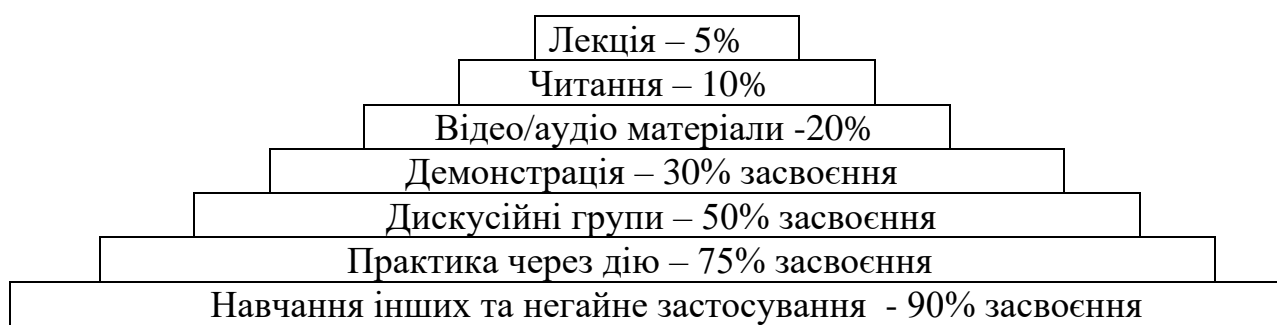
2.1. Переваги інтерактивного методу навчання іноземним мовам

Перед тим, як більш ґрунтовно розглянути інтерактивні технології та їх застосування на уроках іноземних мов, варто визначити суть інтерактивного методу навчання та його переваги над традиційними методами. Ще Я.Голант в другій половині ХХ ст. виділяв активну і пасивну форму навчання, відповідно до характеру участі учнів в процесі навчання. При «пасивній формі» навчання учень є «об'єктом» навчання, який має засвоїти та відтворити переданий вчителем матеріал. Такий метод передбачає низький рівень активності в процесі засвоєння знань та не передбачає творчого підходу та свого особистого бачення предмету. На відміну від традиційно «пасивного» методу «активна» передбачає різноманітну активну роботу учня в процесі засвоєння матеріалу, стимулює творчий підхід, висловлювання своєї думки. О.Пометун і Л.Пироженко розглядають інтерактивне навчання як різновид активної форми навчання, котре має свої форми і особливості [4]. Само слово «інтерактив» з англійської перекладається як взаємодіяти. Тому інтерактивний метод і включає різноманітну взаємодію викладача на учня, учнів один з одним, взаємодію

учня з групою, роботу команди, кооперативна взаємодія учнів для вирішення різноманітних лінгвістичних та комунікативних задач. При такій формі навчання учень і вчитель стають рівноправними суб'єктами. Вчитель виступає організатором та лідером процесу навчання. Він ставить мету, вибирає форми роботи. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, вміння висловити своє особисте бачення проблеми кожним суб'єктом команди, але й водночас вміння знайти спільне вирішення.

Розробка деяких форм інтерактивного навчання можна зустріти в роботах В.Сухомлинського, в творчих розробках вчителів-новаторів Ш.Амонашвілі, В.Шаталова, Є. Ільїна, С.Лисенкової та інших.

Наприкінці ХХ ст. методика інтерактивних технологій вивчалась і запроваджувалась на практиці в американській освіті. Так, дослідження Національного тренінгового центру США (штат Меріленд) 80-х рр., показують, що застосування інтерактивного навчання різко збільшує відсоток засвоєння матеріалу, оскільки впливає не тільки на свідомість, але й його почуття, волю до дій. Результати дослідження відображені в схемі, яка отримала назву «Піраміда навчання».

Практичне підтвердження цих досліджень можуть спостерігати ті вчителі, які застосовують методику інтерактивного навчання.

Переваги інтерактивних методів навчання над традиційними :

- у роботі задіяні всі учні групи на протязі всього уроку;
- учні навчаються працювати в команді;

- кожна дитина має право пропонувати свою думку;
- за короткий час можна опанувати велику кількість матеріалу;
- формується доброзичливе ставлення до опонента та навички толерантного спілкування;
- розвиваються вміння висловлювати та аргументувати свою думку, знаходити альтернативні рішення проблеми, вміння знаходити компроміс;
- підвищується мотивація учнів до навчання, тому, що кожен учень відчуває власну значимість та відповідальність своєї роботи в команді;
- підвищується мотивація зрозуміти теоретичний матеріал, тому що він потрібен саме зараз для вирішення конкретної задачі і застосування його на практиці;
- розвивається творчий потенціал кожного учня.

До інтерактивних методів навчання відносять роботу з презентаціями, ігри, диспути, дискусії, проектну роботу, роботу в парах, групах, «інсценування» діалогів та сцен із п'єс, конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення англомовних спеціалістів.

2.2. Структура, характеристика інтерактивних технологій і можливості їх практичного застосування

2.2.1. Структура уроку інтерактивного методу навчання

Урок інтерактивних технологій будемо за наступною схемою:

1.	Мотивація. Мета – викликати інтерес учнів до теми, сфокусувати увагу учнів.	(5% часу)	Додаток 1 Warming up
2.	Представлення теми та очікувальних навчальних результатів.	(5% часу)	Додаток 1 Introduction
3.	Надання необхідної інформації. Надати Учням достатньо інформації, щоб на її основі виконувати практичні завдання.	(10% часу)	Додаток 1 № 1,2,3
4.	Інтерактивна вправа – центральна частина	(60% часу)	Додаток 1

	заняття. Мета- практичне засвоєння матеріалу.		№4, № 6.1
5.	Підбиття підсумків, оцінювання результатів уроку.	(20% часу)	Додаток 1 № 6.2, № 7

Розглянемо етапи уроку більш детально.

Мотивація. Для підвищення ефективності уроку велике значення має його початок, так званий «warming up». Треба зацікавити учнів, залучити їх до роботи. Так, наприклад, традиційні для британців розмови про погоду можна перетворити на діалоги з повторенням минулих та майбутніх форм.

S₁ – The weather is awful today, isn't it?

S₂ - Absolutely. But it's much better than it was last autumn, when it was not only cold, but it even snowed.

S₁ – Really? I don't remember because I was having a rest in Egypt and swimming in the Red Sea at this time and it was boiling hot there and we even dreamt about a cool rain. But I listened to the weather forecast and it was said the weather would change the day after tomorrow. And it will start the period of Indian summer with warm and sunny days.

Для мовленнєвої зарядки я використовую гру “Avalanche” («Лавина»). Вона дозволяє активізувати лексику по різних темах («Одяг», «Їжа», «Книги», «Улюблені телепрограми» тощо), дієслова уподобань та видо- часові форми дієслова.

S₁ – I like having sandwiches and coffee for breakfast.

S₂ - Bohdan likes having sandwiches and coffee for breakfast. I prefer having fried eggs with fresh salad.

S₃ - Bohdan likes having sandwiches and coffee for breakfast. Olha prefers having fried eggs with fresh salad. And I adore having hot pizza with cheese Mozzarella, і т.д.

До активної діяльності спонукає обговорення цитат відомих людей, наприклад: “Genius is one percent inspiration, ninety-nine percent perspiration.” or “Negative results are just what I want. They're just as valuable to me as positive results. I can never find the thing that does the job best until I find the ones that

don't.”, Tomas Edison;”Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb the tree, it will live its whole life believing that it's stupid”, Albert Einstein або прислів'їв “A journey of a thousand miles begins with a single step”, “Don't burn your bridges behind you” тощо. Листи з цитатами відомих людей, прислів'я та ідіоматичні вирази вивішуються в класі, обговорюються під час «мовленнєвої зарядки» або інший доречний час уроку, запам'ятовуються і змінюються. Це допомагає учням створити багаж, який можна використати як для таких видів мовленнєвої діяльності як письмо та говоріння.

Для початку уроку також можна використати:

- опис малюнка (на тему «Пори року», «Зимові або літні види спорту», «Проблеми доквілля», тощо)
- придумати розповідь за опорними словами, особливо перед читанням або аудіюванням як pre-reading або pre-listening activities;
- закінчити речення, наприклад умовні речення або речення часу. When it is hot, I'll або If I were the President of Ukraine, I'd.... тощо;
- закінчити або продовжити розповідь;
- намалювати картину за розповіддю вчителя або учня по таким темам як «Зовнішність та одяг», «Опис тварини», «Моя кімната», « Мій клас», «Їжа» тощо.
- вивчити пісню, якщо пісня по темі уроку;
- інформаційні хвилинки про англомовні свята за календарем та вивчення пісень до цих свят (Halloween, Thanksgiving Day, Christmas, St.Valentine Day, Mother's Day)

Мета. Необхідно довести до відома учнів якого результату вони мають досягти на уроці. Ми маємо оголосити, що учні зможуть пояснювати, порівнювати, аргументувати свою думку, дискутувати, висловлювати своє ставлення тощо. Можна задачі та види робіт на уроці написати на пелюстках квітки, учні оголошують їх та прикріплюють до дошки навколо центру квітки, де написана тема уроку. Таким чином на дошці буде квітка

з результатами, яких ми очікуємо наприкінці уроку. (Або це зробити у вигляді сонечка з променями, зірки тощо). Отже, учні мають розуміти до чого їм треба прагнути і як будуть оцінюватися їх досягнення. Тому доречно пояснити як будуть оцінюватися їх досягнення.

Засвоєння. Інтерактивна вправа – центральна та найтриваліша частина уроку. На неї відводимо 60% часу. Перед інтерактивним завданням проводимо інструктування: розповідаємо про мету вправи, послідовність дій, пояснюємо правила, розподіляємо ролі/об'єднуємо в групи, відводимо певний час на її виконання, запитуємо чи зрозуміло учням завдання. Вчитель виступає в ролі організатора, консультанта, помічника. Після виконання вправи презентуємо результати роботи. І важливий етап – рефлексія, тобто усвідомлення учнями та вчителем отриманих результатів. Рефлексія застосовується після інтерактивних вправ, після уроку, після певної теми.

Підбиття підсумків. Рефлексія уроку. Усвідомлення того, чи досягнули ми поставленої на початку уроку мети. Це можливість оглянути всі етапи уроку, співвіднести реальні результати з очікуваними, проаналізувати помилки, зробити висновки, скорегувати майбутні цілі.

На кожному етапі доцільно використовувати певні інтерактивні технології

Мотивація	«Снігова лавина», «Незакінчені речення», «Мікрофон», «Асоціативний куц», «Мозковий куц»
Актуалізація	«Мікрофон»
Засвоєння	Дискусія, дебати, рольові ігри, навчальні ігри, «Смайл», «Карусель», «Акваріум»
Закріплення	«Мікрофон», «Смайл», «Мозковий штурм», «Займи позицію», Метод «Прес»

Більш детально види інтерактивних вправ розглянемо в наступних розділах дослідження. Пометун О.І., Побірченко Н.С. та інші

«розподіляють інтерактивні технології на чотири групи, в залежності від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів»:

- інтерактивні технології кооперативного навчання;
- інтерактивні колективно-групового навчання;
- технології ситуативного моделювання;
- технології опрацювання дискусійних питань. [5]

2.2.2. Інтерактивні технології кооперативного навчання

Під час уроку основними формами роботи є навчальна взаємодія учнів в парах і групах. Парну і групову роботу можна організовувати як на уроках засвоєння, так і під час уроків розвитку умінь і навичок, як на початку уроку замість опитування, так і одразу після презентації вчителем нового матеріалу або виділити спеціальний урок розвитку умінь та навичок та застосування вивченого на практиці як узагальнення лексико-граматичного матеріалу. Як видатний китайський педагог Конфуцій сказав:

Те, що я чую, я забуваю,
Те, що я бачу, я пам'ятаю,
Те, що я роблю, я розумію.

Робота в парах та групах ефективна, тому що під час уроку одночасно працюють всі учні, але є можливість диференціювати складність завдань по групах та парах (відповідно рівня учнів), або навпаки об'єднувати в групи учнів різних рівнів, з тим щоб сильніші учні допомагали слабшим, при такому об'єднанні груп (пар) у учнів підвищується персональна відповідальність за кінцевий результат, так як група (пара) виконує завдання за умов успішної роботи всіх учнів, творчість при виконанні однакових завдань заохочується підвищеним балом, що спонукає учнів постійно застосовувати і тому розвивати свій творчий потенціал.

Технологію кооперативного навчання доцільно починати з роботи в парах. Отримавши завдання учні мають певний час для обміну ідеями, є можливість продумати відповіді, обговорити їх, в разі необхідності

допомогти один одному, а лиш потім озвучити перед всім класом. Є також можливість виділитися, придумати щось неординарне, дати фантазії «розгулятися». Для більшості підлітків бажання виділитися притаманне, а той, хто більш сором'язливий або по характеру інтроверт, мають можливість поступово звикнути до такої роботи, і в якийсь момент розкритися свій творчий потенціал, який в кожній дитині закладений від природи. Для роботи в парах можна виконати безліч завдань: обговорити текст, оповідання, поставити один одному питання та відповідати на них, в потім розказати про те, що дізналися з відповідей партнера; взяти інтерв'ю, дізнатися про думки учня з приводу прочитаного, або побаченого; підготувати разом питання до інших учнів, або до відомої людини; придумати продовження незакінченого оповідання, або придумати оповідання за опорними словами, виразами (наприклад, як *pre-reading or pre-listening activity*), а потім порівняти розповіді в класі та безліч інших.

Роботу в малих групах використовують для вирішення проблем, які потребують колективного обговорення, коли необхідно зібрати багато думок, різних ідей, коли завдання об'ємне і потребує розподілу праці, коли маємо на меті, щоб сильні учні допомогли слабшим, коли треба опрацювати багато матеріалу, тоді кожна група працює над різними завданнями тощо.

Оптимальна кількість учнів не більше, ніж 3-6. Склад груп змінюємо залежно від змісту завдання, яке необхідно виконати. Можна розподілити групи за рівнями пізнавальних можливостей і дати завдання різної складності, а можна об'єднати групи з різним рівнем можливостей, з тим, щоб сильніші учні допомагали слабшим.

При роботі в групах розподіляємо ролі: «спікер» - керівник групи (слідкує за регламентом під час обговорення, зачитує завдання, визначає доповідача), «секретар» (веде записи результатів роботи, допомагає при підведенні підсумків та їх оголошенні), «посередник» (стежить за часом, заохочує групу до роботи), «доповідач» (доповідає про результати роботи).

Деякі завдання потребують, щоб доповідали всі члени команди. Наприклад, кожна група опрацьовує різні тексти і треба передати їх зміст усьому класу. Тоді «спікер» розподіляє про що кожен буде доповідати. (додаток 2)

Після того, як вчитель об'єднав учнів, розподілив ролі, роздав завдання, необхідно надати чіткі інструкції що робити, час на виконання завдання та як представити результат взаємодії.

Існує багато технологій групової роботи. Розглянемо деякі з них.

Змінні трійки. Всі трійки класу отримують одне й те ж завдання, а після обговорення один член кожної трійки переходить в іншу трійку і ознайомлює новостворену трійку з результатами своєї роботи.

$2+2=4$. Спочатку учні працюють над завданням в парах протягом певного часу (2-3 хв.) і обов'язково знаходять спільне рішення, потім об'єднуються в «четвірки» і також необхідно прийти до консенсусу. Про результат своєї роботи кожна «четвірка» доповідає класу.

«Акваріум» - один із видів кооперативного навчання, при якому клас об'єднується на 3-4 групи по 4-5 учнів в кожній для виконання певних завдань. Спочатку одна група сідає в центрі класі в так званий «Акваріум» для обговорення та прийняття рішення, в той час інші групи слухають це обговорення, нотуючи свої думки, які у них з'являються по ходу обговорення. Потім в «Акваріум» по черзі потрапляють інші групи. Кожна група має певну кількість часу на обговорення та прийняття рішення.

2.2.3. Інтерактивні технології колективно-групового навчання

Інтерактивні технології колективно-групового навчання передбачають спільну роботу всього класу. Ця технологія застосовується, як правило, в комбінації з іншими. Її метою є привертання уваги до складних або проблемних питань. Парти або стільці розставляємо по колу і весь клас обговорює певну тему. Обговорення триває, поки є бажаючі висловитися. Вчитель заохочує всіх до рівної участі в обговоренні. Вчитель також може висловити свою думку і підсумовує роботу класу.

3. What are you good at?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

4. What are you interested at?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

5. What is your favourite school subjects?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

6. What is the most difficult school subject for you?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

7. What is your favourite holiday activity?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

8. What county would you like to visit during your holidays?	Kate	Bohdan	Max	Ihor	Albina	Martha	Julia	Vlad

Тобто, коли учні зовнішнього кола пройдуть увесь круг, ставлячи своє питання та відповівши на всі інші питання, вони знову опиняються напроти учня внутрішнього кола з таким же номером. При цьому у двох учнів з однаковими номерами в листку занотовані відповіді на однакове питання, але у кожного відповіді різних учнів. (на цю роботу необхідно виділити приблизно 3-4 хвилини уроку). Після цього учні з однаковими номерами і відповідями на питання працюють у парі, підсумовуючи відповіді учнів усієї групи і відповіді занотовують на листку, вирізаному у вигляді пелюстки квітки (на цю роботу треба відвести 3 хвилини). При оголошенні початку

кожного етапу треба обов'язково вказати кількість часу, який відводиться на виконання цього завдання.

І 3 етапом буде підбиття підсумків опитування. Застосовуємо методику "Hot microphone". На дошці розміщено коло з кольорового паперу з надписом «What are my schoolmates like?» - це центр нашої майбутньої квітки. Кожна група з 2 учнів виходить до мікрофону (справжнього або до імітації мікрофону) і оголошує підсумки відповідей учнів на своє питання і прикріплює свою пелюстку до центра квітки. І так роблять усі інші пари. Якщо всі пари впораються із завданням, на дошці з'явиться квітка. Необхідною умовою для виконання є те, щоб кожен з учнів пари мав змогу висловитися (ще 3 хвилини). Тобто загалом для учнів, які звикли до такого виду роботи, необхідно буде 10-11 хвилин.

Орієнтовні відповіді учнів:

S₁ - Most of us are cheerful, active and sociable people.

S₁ - Some of us are lazy, hard-working and only one is shy.

S₂ - Most students in our group like playing computer games, surfing the Net and chatting in social networks.

S₂ - A lot of us like doing sports and listening to music. Two of my classmates like walking their dogs for a walk. One student likes dancing and singing.

....

S₈ - Most my classmates would like to visit Great Britain and the USA.

S₈ - Some of us including me dream to visit Italy. And one of us would like to go to Australia.

Після цього всім учням пропонується вдома підготувати розповідь «What are my schoolmates like?», сфотографувавши після уроків квітку на дошці на свої мобільні телефони. Можна зробити також 4 етап, запропонувавши учням розказати про своїх однокласників, спочатку з опорою на нотатки учнів на пелюстках, а потім без опори. Також можна дати завдання знайти друга по листуванню в Британії (або іншій англомовній країні), задати такі ж питання

їм і потім порівняти уподобання українських та британських підлітків (це може бути будь-яка інша тема, де ми завжди порівнюємо культури, а саме «Їжа». «Спорт», «Освіта» тощо).

Для роботи цілого класу використовуємо технологію «Smile». Виготовляються веселі та невеселі «смайлики» по кількості учнів в групі. Тож їх можна використовуємо після читання або аудіювання для демонстрації згоди (Happy smile) та незгоди (Unhappy smile). Тобто вчитель (або можна обрати учня) читає ствердження, на які учні мають відповісти правда або неправда. Відразу видно, хто слухав уважно під час уроку, а хто ні. Неправильні відповіді учнів можна відразу виправити на правильні. Таким чином повторюючи прослуханий або прочитаний текст або діалог. Така техніка змушує учнів бути уважним протягом уроку, при цьому працює весь клас, що є більш ефективним, на відміну від читання таких же стверджень, коли один учень недочув, а інший не слухав, бо його не запитали. Ще таку техніку можна використати для гри «Вірю-не вірю». Наприклад, пропонуємо учням написати або розказати про свої літні або будь-які інші канікули, включивши в розповідь 3 неправдиві ствердження. А кожен учень в групі уважно слухає і піднімає веселий «смайлик», якщо він вірить, і сумний «смайлик, якщо ні. Варіантів безліч.

2.2.4. Технологія ситуативного моделювання

Технологія ситуативного моделювання реалізується в імітації конкретних життєвих ситуацій, через отримання досвіду виконання певних ролей в цих ситуаціях, ігрове моделювання явищ, які вивчаються. Рольова гра допомагає учням не тільки розвивати свої комунікативні навички, набувати певних соціальних навичок поведінки в конкретних життєвих ситуаціях, а і отримати практичний досвід як діяти в певних ситуаціях, наприклад, досвід безпечної поведінки при пожежі, землетрусі, на безлюдному острові, в поході під час грози, дії в разі різноманітних травм, хвороби тощо. Рольові ігри також сприяють розвитку творчої уяви,

здібностей знаходити нестандартний вихід із складної життєвої ситуації.

Сфери застосування рольових ігор необмежені. Відтворення різноманітних життєвих ситуацій «У торговельному центрі», «У кінотеатрі», «В ресторані», «В готелі», «У лікаря», «Індивідуальні зустрічі вчителя англійської мови та твоїх батьків», «Знайомство», «Організація вечірки в школі», «Телефонна розмова» тощо урізноманітнюють навчальний процес, розвивають практичні, комунікативні навички. Це може бути також інсценування казки чи цікавого оповідання з великою кількістю ролів. У рольових іграх весь час відводиться на розмовну практику, при цьому всі учасники гри мають бути дуже уважними, щоб правильно зрозуміти один одного, запам'ятати, що кажуть партнери і правильно і доречно відреагувати. Граючись, учні із задоволенням включаються в процес навчання, набуваючи корисних навичок поведінки у різноманітних життєвих ситуаціях, активізуючи свої мовленнєві навички, розвиваючи творчі та акторські здібності, тому що творчість та емоційність в рольових іграх необхідно заохочувати додатковими балами. В рольових іграх учні також перевтілюються в людей певних професій, відомих історичних постатей, відомих письменників, музикантів, художників, літературних героїв. Такі ігри допомагають пізнати героя через власний внутрішній світ і пізнати себе через внутрішній світ героя. Розповідаючи про своє життя або відповідаючи на запитання інших, учні проектують цей образ на себе, що допомагає краще зрозуміти і запам'ятати героя.

Широкий спектр використання ігор під час уроків для моделювання мовних явищ, що вивчаються. Дидактичною метою гри може бути активізація нової лексики та різних граматичних структур. Задача вчителя – підібрати таку гру, яка допоможе активізувати лексико-граматичний матеріал в цікавій, невимушеній формі. З тим, щоб навчальний процес приносив задоволення. Як писав А.С.Макаренко: «У дитячому віці гра – це норма, дитина повинна завжди гратися, навіть коли робить серйозну справу». Але важливо утримати

баланс між розважальною формою роботи та виконанням певної дидактичної мети.

Гра «Guess, who?» (можна проводити в групах). Учні групи описують людину з класу. Один з учнів (який не знає задуманого учня) має відгадати. Або інший варіант: ведучий в групі або в класі описує учня з групи, інші учні відгадують цю людину по опису зовнішності та її одягу.

Гра «Показуха». Мета цієї гри – активізація Present Continuous та лексичних одиниць по темах “Clothes”, “Sports”, “Household chores”, “Cooking”, “Holiday activities” тощо. Один або декілька учнів тягнуть карточку з завданням і зображують цю дію. Інші учні мають відгадати цю дію, описавши її в Present Continuous.

P1. - You are putting on your gloves.

P2. – That’s true. Або треба задати питання.

P1. – Are you lacing your trainers?

P2. – No. I’m not.

P1. – Are you unlacing your trainers or shoes”.

P2. – Yes, I am. Або – That’s true. I’m unlacing my trainers.

Гра «Who am I?”. На екрані фото відомої людини. Учень, який стоїть перед екраном, її не бачить і має відгадає цю особистість, задавши загальні питання. –Am I a politician? – Am I Ukrainian? Am I a woman? і т.д.

Гра «What’s the problem?”. Ведучий виходить до дошки і витягує карточку з проблемою (або проблему прикріплюємо до спини учасників). Інші учні мають надати учню пораду як вирішити цю проблему.

P1. – You should put on warm clothes and warm socks.

P2. – You shouldn’t drink cold drinks.

P3 – You should gargle your throat 5 times a day.

Ведучий: Do I have a sore throat?

Гра “Questions”. Учні об’єднуються в 2 команди А та В і стають в 2 шеренги один за одним. Учень команди А бере картку і читає ситуацію, а

учень команди В бере картку з питальним словом і має поставити питання з цим питальним словом, що до цієї ситуації (або 3 учні команди В, або навіть всі учні). А учень(або учні) команди А має відповісти на питання. Якщо учні правильно поставили питання та відповіли, вони знову стають в кінець шеренги, а той, хто зробив помилку – вибуває (можна надати 1 «життя» кожному учню, тобто право на 1 помилку). Та команда, в якій залишилося більше учнів – виграє. Цю гру можна використовувати для активації побудови питальних речень в одному або відразу декількох часових формах.

P.A.1. – I have broken my phone.

PP.B1,B2,B3 – Where did it happen? - When did it happen? – What were you doing when you broke your phone?

PP. A1,A2,A3. – It happened at the school stadium. It happened last weekend. I was playing football and I fell down.

Доречно використовувати ігри з метою релаксації або для виконання неважких фізичних рухів (так звані «Фізкультхвилинки»). Це особливо необхідно робити для учнів 1-7 класів, коли дітям такого віку важко тримати увагу довгий час. Такі ігри виконуються з метою трохи відпочити, переключити увагу й емоційно налаштуватися на виконання подальшої роботи.

Підсумовуючи сказане, можемо зауважити, що використання ігор в освітньому процесі допомагає не тільки досягти певної дидактичної мети, набути різноманітних соціальних навичок та практичного досвіду поведінки в різних життєвих ситуаціях, а і розвивати творчі здібності та підвищувати мотивацію учнів до вивчення іноземних мов.

2.2.5. Технології опрацювання дискусійних питань.

Технологію опрацювання дискусійних питань застосовуємо для обговорення якогось спірного питання в широкому колі. Метою такого виду роботи крім розвитку мовленнєвих вмінь і поглиблення своїх знань в обговорюваній проблемі є ще розвиток навичок вести дискусію, дебати, а

саме визначити свою власну позицію в спірному питанні, вміти її відстоювати та знаходити шляхи вирішення проблеми. Проведення дискусії або дебатів вимагає ретельної підготовки учнів вчителем.

Методичні рекомендації як підготувати учнів до дискусії (дебатів):

- ставимо конкретне дискусійне питання, яке має багато варіантів рішення або діаметрально протилежні рішення;
- проводимо «Мозковий штурм» (3 хвилини) з метою з'ясування варіантів рішення, ретельно занотовуємо всі пропозиції учнів;
- пропонуємо учням визначити свою власну позицію і знайти обґрунтування, аргументацію, запропонувати своє рішення цієї проблеми (4-5 хвилин) і підготувати власне висловлювання за методом «Прес»;
- провести дискусію, дебати. Вона має завершитися консенсусом, тобто прийняттям рішення або знаходженням компромісу.
- підвести підсумки. Обговорити дискусію. (Додаток 3)

Дуже важливим є початок уроку – мотивація. Треба привернути увагу учнів до проблеми, навіть драматизувати її, створити виклик до розгляду цієї проблеми та її обговорення. Це може бути відео-урибок з новин, демонстрація документального фільму, урибок газетної статті, інсценування епізоду з життя або рольова гра.

Далі йде постановка дискусійного питання, роз'яснення очікуваних результатів, надання допомоги і необхідних матеріалів для проведення дискусії та ретельна регламентація підготовки до дискусії, самої дискусії і підбиття підсумків. І дуже важливо дотримуватися цього регламенту.

«Мозковий штурм». Виголошується та записується на дошці проблемне питання і надається певна кількість часу (наприклад 2-3 хвилини) для висловлення своїх ідей по темі. Мета зібрати якомога більше ідей. Записуємо усі пропозиції на дошці або папері. Оголошення

споріднених ідей записується із зазначенням зв'язку. Мозковий штурм спонукає учнів висловитися, проявити уяву, творчість. (Додаток 3)

Метод «Прес» - дуже корисний метод, який навчає учнів висловлювати думки, наводити аргументи, докази у стислій чіткій формі. Висловлювання відбувається в 4 етапи:

1. Висловіть свою точку зору (In my opinion, to my mind, to my point of view, according to my experience);
2. Поясніть на чому ґрунтуються докази (the point is that, the fact);
3. Наведіть приклади, додаткові аргументи на підтримку своєї думки (for example, for instance);
4. Узагальніть свою думку, зробіть висновки, запропонуйте шляхи вирішення спірного питання (проблеми), (as a result, in the end, finally) (Додаток 3)

«Займи позицію» - цей метод дає можливість виявити різні позиції учнів щодо певної проблеми або суперечливого питання. Цей метод надає можливість учням усвідомити наявність протилежних поглядів, визначитися зі своєю позицією. Застосування цього методу вчить учнів слухати своїх співрозмовників та наводити переконливі аргументи щодо власного твердження..

2.2.6. Проектна робота

При вивченні іноземних мов може виникнути момент, коли потрібен додатковий імпульс, стимул для вивчення іноземної мови. Таким стимулом цілком може стати проектна робота. Мотивація лежить у самому проекті. Учневі, нарешті, надана можливість використати набуті мовні навички на практиці. Застосування проектною методикою підвищує інтерес учнів до вивчення іноземних мов шляхом розвитку внутрішньої мотивації за допомогою перенесення центру процесу навчання з учителя на учня. А позитивна мотивація - це ключ до успішного вивчення іноземної мови. Проектні методики певною мірою дозволяють вирішити проблему мотивації, створити позитивний настрій до вивчення іноземної мови, коли діти

навчаються із захопленням і розкриваються потенційні можливості кожної дитини. На мій погляд, в проектній роботі закладені великі можливості подолання інертності та безініціативності учнів під час уроків, боязні говорити іноземною мовою через можливі помилки в мовленні. Проектна методика привчає учнів до самостійної, пошукової роботи, розвиває творчі задатки, дає можливість проявити себе, можливо з іншого боку. Використання методу проектів реально перетворює учня з об'єкта навчання в суб'єкт навчальної діяльності. Вчитель же виступає в ролі помічника та консультанта.

Проектна діяльність найбільш ефективна, якщо вона пов'язана з програмним матеріалом, тому що значно розширює і поглиблює знання учнів в процесі роботи над проектом. Метод проектів називають технологією 21 століття, тому він передбачає, насамперед, вміння адаптуватися до стрімко мінливих умов життя людини сучасного суспільства. Проект цінний тим, що в ході його виконання школярі вчаться самостійно здобувати знання, отримують досвід пізнавальної, навчальної і практичної діяльності. Тому це дозволяє говорити про шкільний проект як про зразок нової педагогічної технології, яка дозволяє ефективно вирішувати завдання особистісно-орієнтованого підходу в навчанні підростаючого покоління.

Особливістю викладання іноземних мов є те, що крім освітньої мети такої, як поглиблення знань учнів з тієї чи іншої теми, у нас є ще практична мета – навчити учнів говорити, писати, насприймати інформацію по цій темі на англійській мові.

Під час уроків англійської мови я використовую метод проектів при вивченні особливо важких та обширних тем. В 9 класі ми вивчаємо тему «Наука і технічний прогрес» або її підтема «Винаходи та винахідники». Учні виконують пошукову роботу, готуючи презентації про вчених та винахідників України та інших країн. І, звичайно, винаходи США 20-21 століття це багатий матеріал для відпрацювання. Звичайно, така робота не

тільки розширює знання учнів по цій темі, збагачує словниковий запас учнів, причому науково-популярного стилю, але й поглиблює знання учнів про одну з англomовних країн, а країнознавчий компонент є невід'ємною частиною вивчення іноземних мов. Це і було метою цього проекту.

Це однією з важких тем в вивченні іноземних мов є тема « Вплив науково-технічного прогресу на життя людини і довкілля». Коли ми починаємо цю тему в 9 класі учні часто бувають зовсім не обізнані в цій темі. Вони по-українськи не можуть пояснити ні що таке глобальне потепління, які проблеми довкілля існують, ні як їх вирішувати. Тож переді мною стоїть задача не тільки спонукати учнів знайти відповіді на ці питання та ще і навчитися висловлюватися по цій темі англійською мовою. Тому я завжди цю тему пропоную для проектної роботи. Учні готують презентації по таким темам: «Проблема забруднення довкілля та способи її вирішення», «Глобальне потепління – причини і наслідки», «Техногенні катастрофи», «Тварини в небезпеці», «Використання природних джерел енергії», «Відходи та способи їх переробки», «Проблеми забруднення Києва та шляхи їх вирішення» та інші. Учні більш глибоко готують ці теми та презентують їх класу. Знову метою такої роботи є поглиблення знань учнів по цій темі, збагачення словникового запасу наукового стилю мовлення, науково-термінологічної лексики та активізація її у всіх видах мовленнєвої діяльності, читанні і письмі, коли учні читають інформаційні джерела, відпрацьовують їх і готують свої доповіді, та говорінні та аудіюванні, коли вони презентують їх класу. Ну і звичайно виховна мета – наша задача виховати людей нового покоління, обізнаних в проблемах довкілля, людей, які будуть перейматися цими проблемами та в майбутньому вирішувати їх.

Ну і ще чудова тема для проекту в 8 класі «Книги в моєму житті». Він складається з багатьох етапів. Спочатку учні знайомляться з життям та творчим шляхом англійських та американських письменників. Вони готують презентації та доповіді про цих письменників. Наступним етапом є

знайомство з їх творами – учні розповідають про своїх улюблених героїв, вчать вірші, далі учні пишуть твори про улюблену книгу та малюють героїв цих книжок. Потім ми відвідуємо театр і пишемо огляд театральної вистави. Та головною метою цього проекту є заохотити, стимулювати учнів читати свої улюблені книги та нові книжки англійською мовою. Всім відомо, що читання не тільки розширює світогляд, словниковий запас, допомагає покращити правопис, а при читанні іноземними мовами воно допомагає підтримувати лексичний запас в активному стані, ну і звичайно, розширювати лексичний запас без нудного перекладу, заучування слів, а просто на дозвіллі, читаючи для задоволення, так як із контексту учні розуміють нові слова та, зустрівши їх в книзі декілька разів, запам'ятовують їх.

В цьому році ми почали проект «Кулінарний блог» для учнів 5-6 класів. Для нього учні готують рецепти страв і знімають відео, де вони готують ці страви і розповідають всі процеси їх приготування англійською мовою. Звичайно, спочатку не всі це можуть зробити (де-кому необхідна допомога батьків, старших братів або інших учнів). Але з'являється бажання не тільки покращити свої мовленнєві навички, акторську майстерність, розширити кулінарний багаж, але і навчитися монтувати відео і застосувати свої мобільні телефони для корисної, практичної роботи. Потім ці відео переглядаються з великою зацікавленістю під час уроків, а після цього багато разів в соцмережах. Тому розвиток сучасних технологій та велика обізнаність та зацікавленість ними наших учнів дає вчителям нові джерела мотивування учнів в навчальній діяльності, перетворюючи учня на активного учасника освітнього процесу та створює новий імпульс до розвитку творчих здібностей учнів.

Для розвитку творчості і підвищення інтересу до вивчення англійської мови значну роль відіграють засідання гуртка «Євроклуб» та різноманітні позакласні заходи, на яких ми вивчаємо культуру англомовних країн, їх

традиції, особливості стилю життя, спілкування, проводимо заходи до визначних дат (День народження В. Шекспіра, Різдво, День Подяки, Ніч Гая Фокса, Хеллоуїн), ставимо казки. Такі заходи допомагають виховувати у учнів толерантне відношення до інших культур та традицій, розкривати свої природні таланти і розвивати свій творчий потенціал.

3. Висновки

В даній роботі розглядалися переваги застосування інтерактивних методів навчання під час уроків іноземних мов, наводились методичні рекомендації як побудувати урок, заснований на інтерактивних технологіях, розглядалися основні технології інтерактивних методів навчання та їх практичне застосування. В роботі демонструвалося як інтерактивні технології впливають на розвиток особистості в цілому так і на розвиток творчих здібностей учнів. Творча особистість - це симбіоз талантів, наданих природою та розвинутих під час навчально-виховного процесу. Тому задача вчителя розкрити природні здібності учнів і спонукати школярів до їх розвитку. Тому для забезпечення необхідних умов для того, щоб кожен учень міг реалізувати себе, розкрити свої індивідуальні здібності, інтереси, таланти вчителі знаходяться в постійному пошуку оптимальних форм, методів, технологій. Одним з таких методів є інтерактивний метод навчання. Крім того, що цей метод сприяє покращенню комунікативних навичок студентів як в іноземній так і в його рідній мові, він ще сприяє розвитку пізнавальної діяльності учнів, його здатності критично мислити, вести пошукову роботу та вчитися самостійно розвивати свій інтелектуальний потенціал. Завдяки комфортним умовам навчання при яких учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність, можливість не тільки застосовувати свої знання на практиці, але й розвивати свої природні задатки, розвивати свої творчі здібності, можливість проявити свої найкращі особистісні якості людини. Тобто інтерактивний метод навчання сприяє розвитку гармонійно розвинутої особистості, що і є метою навчально-

виховного процесу і є основою подальшого успішного професійного становлення особистості.

Список використаної літератури

1. Л.Багиев, В.Н. Наумов. Руководство к практическим занятиям по маркетингу с использованием кейс-метода [Электронный ресурс] <http://www.marketing.spb.ru>
2. Гін А. Безкровна атака: Технологія проведення навчального мозкового штурму:[Цікава і проста форма навчальної діяльності]//Завуч (Перше вересня. – 2000. - №8
3. Інтерактивні технології: Теорія та методика Пометун О.І, Побірченко Н.С., Коберник Г.І.Комар О.А., Торчинська Т.А. Умань-Київ 2008
4. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. Посібник авт. уклад.: О.Пометун, Л.Пироженко.- К.: А.П.Н.; 2002, с.32
- 5.Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. Посібник авт. уклад.: О.Пометун, Л.Пироженко.- К.: А.П.Н.; 2002, с.40
6. Крамаренко С.Г. Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчої потенціалу учнів //Відкритий урок. – 2002. - № 5-6.
7. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці //Доба.- 2002. - №2
8. О.Пометун, Л.Пироженко Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К., 2004.
9. Комар О.А.Модернізація сучасного навчально-виховного процесу/ Зб. Наукових праць. Частина II.-К.: Мінімум, 2005
10. Комар О.А.Нове покоління обирає інтерактивні технології навчання/ Підготовка педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах у контексті процесів глобалізації: Матеріали Всеукраїнської наук.метод.конф.:м.Умань,17-18 листопада 2005р./ Ред.. кол. Н.С.Побірченко (гол.ред.) та ін.-К.; Міленіум,2005
11. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (факти, роздуми, перспективи). – К.: Грамота, 2003
12. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технологій навчання: Метод. посіб. / А. Панченков, О. Пометун, Т. Ремех. – К.: А.П.Н. –2003
13. Науково-освітній потенціал нації: погляд у ХХІ століття / Авт. кол.; В.Литвин, В.Андрущенко, С.Довгий та ін. - К.: Навч. книга. 2003
- 14.Педагогічні технології у неперервній професійній освіті/Під ред.. Сисоєвої С.О.К.,2001
15. Чернилевский Д.В. Дидактические технологии в высшей школе: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002

Додаток 1

Outstanding personalities in the world history or

Англійська мова 6 клас

Галина Пожарська, учитель англійської мови СШ № 316 м. Києва

Objectives: by the end of the lesson:

-students will be able to communicate about outstanding personalities, their professions, nationalities, years of life and their greatest achievements;

-students will be able to work in pairs, groups and they will be involved into different communicative activities;

-students will train and improve their language skills in speaking, reading and listening

-student will broaden their outlook and bring up in them mutual respect, true patriotism, national pride, positive, respectful and tolerant attitude to other cultures;

Equipment: a computer, a projector, a big screen, a computer presentation, a USB sticks, handouts, flashcards.

Procedure

I. Introduction.

Good morning, our guests and students! I'm really glad to see you right here! How are you today? I hope you are all right and ready for the lesson.

Today the topic of our lesson is "Outstanding personalities, outstanding professionals in the world history" and we are going to learn more about people who changed the world. Millions of people died and we don't remember them. But there are other people, real professionals, who were so talented and worked so hard in their branches of knowledge that we still remember them, we still use their inventions, their scientific research, admire their artworks, read their books.

During the lessons you'll get new information about outstanding professionals, develop your language skills, learn different kinds of professions. You will be able to speak about famous people in the past, ask and answer questions and interview people. So let's start!

Warming-up.

To know more we usually ask questions What? Why? When? Where? And Who? So one of famous professionals Rudyard Kipling also asked questions himself and wrote a poem about his six serving men. Anyway, do you know him? What country was he from? What did he do in his life? What Kipling's books did you read? (Students answer). And now let recite his poem. Listen and repeat.

I keep six honest serving men
 They taught me all I knew;
 Their names are What and Why and When
 And How and Where and Who.
 I send them over land and sea,
 I send them east and west,
 But after they have worked for me,
 I give them all a rest.

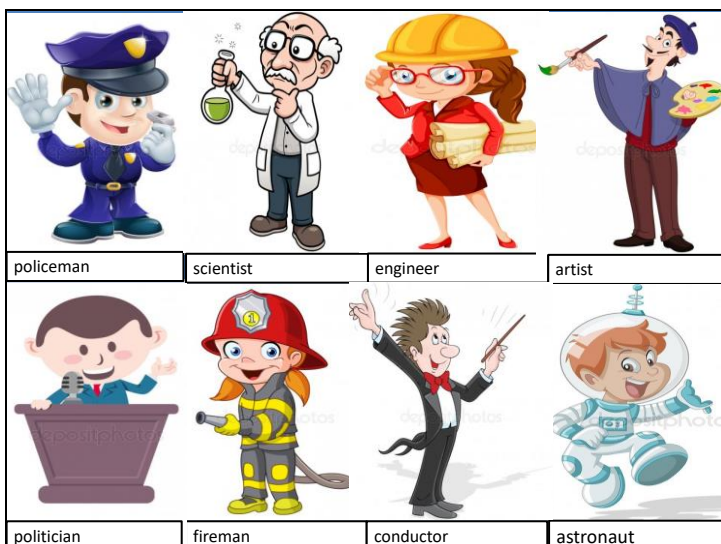
Students recite the poem several times but every time they read it some words disappear on the screen. Finally, one of the students recites the poem by heart.

II. Main part.

1. To talk about famous professionals we have to revise profession words. To form these words we use the next suffixes. Look at the table on the screen and repeat.

-er, -or,	-ian	-ist	-man/-woman
Teacher writer singer dancer sailor inventor painter traveller explorer engineer actor/actress director conductor	Politician musician mathematician librarian	artist pianist violinist biologist physicist chemist scientist	businessman/- woman fireman sportsman policeman showman postman spaceman

2. **Speaking.** Well. Look at the screen and say what profession these people do. (There are pictures of people of different profession).

3. Reading and speaking. T. - It's high time to learn more about well-known professionals. But we won't read, we won't listen about them. You will tell us about them. Look at the screen. You can see a person photo, pictures of things connected with this person and some information that will help you to tell us about a famous personality. Let's read an example.

CHRISTOPHER COLUMBUS			
			
Christopher Columbus	sailor, explorer	Italy/ Italian	discover America; not know it be a new land
Christopher Columbus was an Italian explorer and sailor. He discovered America. But he didn't know it was a new land.			

SS.1. Christopher Columbus was an Italian explorer and sailor. He discovered America. But he didn't know it was a new land.

WILLIAM SHAKESPEARE			
			
William Shakespeare	actor, writer	England English	write 155 sonnets and 37 plays; found his theatre "The Globe" in London

2. William Shakespeare was an English actor and writer. He wrote 155 sonnets and 37 plays. He founded his theatre "The Globe" in London.

LEONARDO DA VINCI

Leonardo Da Vinci	scientist, artist, engineer, inventor, sculptor, writer, mathematician, philosopher.	Italy Italian	study plants, animals, human body and make detailed drawings and notes about them; invent a helicopter, flying machines, a calculator, a parachute, a robot; design machines for war, industry, transport; paint Mona Lisa, The Last Supper and other painting
--------------------------	--	---------------	--

3. Leonardo da Vinci was an Italian scientist, artist, engineer, inventor, sculptor, mathematician, architect, writer and geologist. He studied plants, animals, human body. He also made detailed, drawing and notes about them. He invented a helicopter, flying machines, a calculator, a parachute, a robot as well. He also designed machines for war, industry, transport. As well as that, he painted Mona Lisa, The Last Supper and other painting.

THOMAS EDISON

Thomas Edison	inventor	The USA American	invent more than 1000 things, a light bulb, a phonograph, a speaking telegraph, an electric pen, an electric chair and others
----------------------	----------	------------------	---

4. Thomas Edison was an American inventor. He invented more than 1000 things, among them a light bulb, a phonograph, speaking telegraph, an electric pen, an electric chair and others. He offered to say “Hello” when people answered the phone

T. Well done. And now we can add some adjectives to make our speech brighter. What adjectives can we use?

SS. famous, well-known, world-famous, outgoing, successful, talented, creative, extraordinary, hard-working, incredible.

MARY CURIE

Mary Curie	scientist, physicist, chemist	Poland Polish	discover polonium, radium; create a theory of radioactivity; win two Nobel Prizes
------------	-------------------------------	---------------	---

5. Mary Curie was an extraordinary Polish scientist, physicist and chemist. She discovered polonium and radium. She also created a theory of radioactivity. She won two Nobel Prizes.

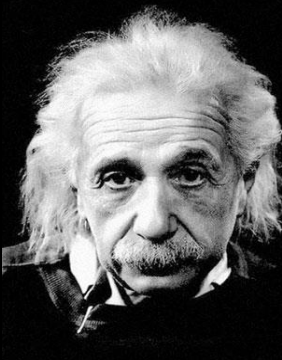
LUDWIG VAN BEETHOVEN

Ludwig van Beethoven	musician composer pianist	Germany German	write a lot of wonderful music; his Ode to Joy become an anthem of European Union
----------------------	---------------------------	----------------	---

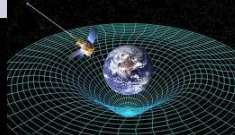
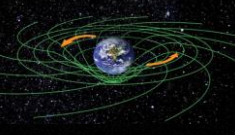
6. Ludwig van Beethoven was a talented German musician, composer and pianist. He wrote a lot of wonderful music. Beethoven's Ode to Joy became the Anthem of European Union.

ALBERT EINSTEIN

"Everybody is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid."

-Albert Einstein

Albert Einstein	scientist, physicist	Germany German	create a Theory of radioactivity;
-----------------	----------------------	-------------------	-----------------------------------

7. Albert Einstein was a hard-working German scientist and physicist. He created a Theory of radioactivity.

SALVADOR DALI

Salvador Dali	artist	Spain Spanish	create unusual painting, sculptures, drawing, photographs
---------------	--------	------------------	---

8. Salvador Dali was an incredible Spanish artist. He created unusual painting, sculptures, drawing, and photographs.

NEIL ARMSTRONG

Neil Armstrong	astronaut	The USA American	be the first man who walk on the moon
----------------	-----------	---------------------	---------------------------------------

9. Neil Armstrong was a well-known American astronaut. He was the first man who walked on the moon.

10. Michael Jackson was a successful American musician, songwriter, clip maker and dancer. He was a world-famous pop star. He released the best-selling album of all time "Thriller". People knew him as "The King of Pop".

4. Pair work. T.- Well done. Now everybody will get a sheet of paper where you can see more information about these famous professionals. You have to work in pairs, asking and answering question about their lives, as in the example.

No	Name	Profession	Years of life, birth place, country/ Nationality	Person's achievement
1.	Christopher Columbus	sailor, explorer	1451-1506, Genoa	discover America; not know it be a new land;

			Italy/Italian	make 4 voyages to a New World.
2.	William Shakespeare	actor, writer	1564-1616, Stratford upon Avon, England/English	write 155 sonnets, 37 plays; found his theatre "The Globe" in London
3.	Leonardo da Vinci	scientist artist, engineer, inventor, sculptor, mathematician philosopher, architect, writer, geologist	1452-1519, small town Vinci, not far from Florence, Italy/Italian	study plants, animals, human body; make detailed drawings and notes about them; invent a helicopter, flying machines, a calculator, a parachute, a robot; design machines for war, industry, transport; paint Mona Lisa, The Last Supper and other painting
4.	Thomas Edison	Inventor	1847-1931, Milan, The USA/American	invent more than 1000 things, a light bulb, a phonograph, speaking telegraph, an electric pen, an electric chair and others;
5.	Ludwig van Beethoven	musician composer, pianist	1770-1827, Bonn, Germany/German	write a lot of wonderful music; his Ode to Joy become an anthem of European Union
6.	Mary Curie	scientist, physicist, chemist	1867-1934, Warsaw, Poland/Polish	discover polonium, radium; create a theory of radioactivity; win two Nobel Prizes
7.	Albert Einstein	scientist, physicist	1879-1955, Ulm, Germany/German	create a Theory of relativity;
8.	Salvador Dali	Artist	1904-1989, Figueres, Spain/Spanish	create unusual painting, sculptures, drawing, photographs
9.	Neil Armstrong	Astronaut	1930-2012, Wapakoneta, Ohio, The USA/American	be the first man who walk on the moon
10.	Michael Jackson	musician, song-writer, dancer, clip-	1958-2009, Indiana, The USA/	be a world-famous pop star, release the best-selling album of all time "Thriller";

		maker, entertainer	American	people know him as “The King of Pop”
--	--	-----------------------	----------	--------------------------------------

S.1. Who was Christopher Columbus?

S.2. - He was an Italian sailor and explorer.

2. Where was he born?

- He was born in Genoa, in Italy.

3. When was he born?

- He was born in 1451.

4. What kind of achievements did he/she have in his/her profession?

- Ch.C. discovered America. He made 4 voyages to “The New World”.

5. Game. T.- Excellent. You’ve worked so hard, you were so active. You might get a little tired. So we can dance, play and relax. Stand in a circle and dance to music. When I say “Freeze”, you must freeze in a pose demonstrating a kind of profession. One of you must guess what profession you are showing, asking questions: “Are you a pianist?”, “Are you a teacher?” and so on. Let’s start!

6. Interview. 6.1.T. - You were incredible. I think you had a little rest. So let’s go on working. Someone can ask if there are Ukrainians in the list of world-famous professionals. Do you know them? Tell us what well-known personalities do you know and what they did in their lives.

Ss. Taras Shevchenko was a well-known Ukrainian poet. Andrey Shevchenko was a well-known football player, and now he became a successful Head coach of the Ukrainian National football team. Mykola Lysenko was an outstanding composer, pianist, conductor, folk songs collector.

T. Well. Look at the screen. Here you can see portraits of world-known Ukrainian professionals. Do you know anybody of them? (There are portraits of Serge Lifar, Sergey Korolyov, Olexander Dovzhenko, Mykola Lysenko, Igor Sikorsky, Sergey Bubka, brothers Klichko, Yan Kum on the screen).

S. I know brothers Klichko. They were successful boxers.

S. And I know Sergey Bubka. He was one of the most successful athletes ever.

T. You are right. Sergey Bubka set 35 world records in pole vaulting and nobody could break his records till 2014. That's all? You don't know anybody else? But today we have some guests at the lesson. They are our teachers, my colleagues - English teachers. They certainly know all famous Ukrainians. So let's ask them. Who wants to be reporters? (Students raise their hands)

T. Well. Our five reporters will interview our guests and our experts. You have to introduce yourselves and ask them which professionals they recognise, what they did in their lives and their greatest achievements. (I prepare 3 experts among students. And I give teachers some information).

6.2. Our reporters have interviewed our guests and our experts and I hope they can tell the class about other famous Ukrainians on the screen.

S.₁. – You can see Igor Sikorsky here. He was a successful aircraft and helicopter designer.

S.₂. – Another professional is Alexander Dovzhenko. He was a world-famous film director.

S.₃. – There is also Mykola Leontovych on the screen. He was a musician, teacher and composer. Thanks to his arrangements, one of Ukrainian folk song “Shedryk” became popular all over the world as “Carols of the bells”.

S.₁. – Here you can see a legendary personality Sergey Korolyov. He was an aircraft constructor. He also was a Chief designer of the first sputnik and the first rocket with a human on its board.

S.₂. – This handsome man is Serge Lifar. He was an extraordinary ballet dancer and choreographer. Every year an international festival named after Serge Lifar takes place in Kyiv where a talented ballet dancer was born.

S.₃. -- And I know another successful Ukrainian. He is Yan Kum – a developer of one of the most popular messengers “What's up” which everybody of us has in our mobile phones and uses. T. -- So there are a lot of Ukrainians in the list of the most outstanding personalities.

7. Listening. T.- Well done. I hope today you have learnt a lot of new and interesting information. And now we can see if you have been attentive. I will read you statements about famous personalities and everybody of you will show me if the statements are false or true. I give you two pictures of smiles: you show the yellow one “Happy smile” when the statement is true and you show the blue one when it is wrong. Are you ready?

- T.- 1. Ludwig van Beethoven wrote Ode to Joy – the composition that became the Anthem of European Union.
2. Mary Curie was the only person in the world history who won two Nobel Prizes.
 3. Alexander Dovzhenko was a famous Ukrainian poet.
 4. Leonardo da Vinci was born in Spain.
 5. Tomas Edison invented a light bulb.
 6. Sergey Korolyov was the first Ukrainian astronaut
 7. Neil Armstrong was the first American astronaut.
 8. Leontovych’s most famous composition “Shchedryk” is known in the world as “Carol of the Bells”.
 9. Michael Jackson was a world-known British musician, singer and composer.
 10. Yan Kum is a developer of a very popular messenger “What’s up”.
 11. Albert Einstein was a talented Polish physicist.
 12. Salvador Dali was an extraordinary Spanish artist.
- (Keys:1.-T; 2-T; 3-F; 4-F; 5-T; 6-F; 7-F; 8-T; 9-F; 10-T; 11-F; 12-T)

III. Summing-up

Thank you for your work! You were really great today. I hope you have learned a lot of useful information about world famous professionals and you can talk about them. Your homework is to find some information about one of Ukrainian or World professional and write about his/her greatest achievements. You can also make a presentation.

I’d like to thank you for good work at the lesson again. I put excellent marks to ...

Today we’ve talked about people who won a place in history. So we can say they will live forever, especially their creations. Were they extraordinary? Were they geniuses? Some of them were. But as Edison said “Genius is one percent inspiration, ninety-nine percent perspiration.” (We have to translate the quote). And I believe everybody has a talent. And if you work hard you will be among outstanding personalities in the world history.

Додаток 2

Group work. Т. -- There are a lot of Ukrainians in the list of the most outstanding personalities. And right now we can learn more about some of them. For this activity you are divided into two groups. Every student in each group has the same text about a famous Ukrainian professional. But the texts aren't complete. One of you will be an expert so he /she will have a complete text. You have to read the text and then you have to ask the expert some questions to complete the text. (You have 5 minutes for this work). After that each group has to tell us about the famous personality. We need 4-5 minutes more.

Group A.

<p>Sergey Pavlovich Korolyov was a famous scientist and founder of practical cosmonautics.</p> <p>Korolyov was born in 1906 in Zhitomir in a family of teachers.</p> <p>Korolyov studied aviation and mathematics at Kyiv Polytechnic Institute. In 1930 he became an aviation engineer.</p> <p>During the Second World War he constructed engines for airplanes and rockets.</p> <p>In 1957 the first sputnik was launched into space. And on 12 April 1961 the first astronaut Yuri Gagarin was launched into space in the spaceship "Vostok". It was the result of thirty years hard work and Chief Constructor was Sergey Korolyov.</p> <p>Korolyov died in 1666.</p>	<p>Sergey Pavlovich Korolyov was a famous scientist and founder of practical cosmonautics.</p> <p>Korolyov was born in 1 _____ (when?) in 2 _____ (where?) in a family of teachers.</p> <p>Korolyov studied 3 _____ (what?) at Kyiv Polytechnic Institute.. In 4 _____ (when?) he became an aviation engineer.</p> <p>During the second World War he constructed 5 _____ (what?).</p> <p>In 1957 the first sputnik was launched into space. And on 12 April 1961 the first astronaut 6 _____ (who?) was launched into space in the spaceship "Vostok". It was the result of thirty years hard work and Chief Constructor was Sergey Korolyov.</p> <p>Korolyov died in 7 _____ (when?).</p>
---	--

Group B.

<p>Mykola Dmytrovych Leontovych was a Ukrainian composer, choral conductor and a teacher.</p> <p>Leontovych was born in 1877 in the Podilsky region in Ukraine.</p> <p>During his lifetime, Leontovych's compositions and arrangements became popular all over Ukraine. And Leontovych's arrangement of Ukrainian folk song "Shchedryk" became popular all over the world.</p> <p>In 1921 the song was performed in New York. And since then it has been performed all over the world. But the song is known as "Carol of the Bells".</p>	<p>Mykola Dmytrovych Leontovych was a Ukrainian composer, choral conductor and a teacher.</p> <p>Leontovych was born in 1 _____ (when?) in 2 _____ (where?).</p> <p>During his lifetime, Leontovych's compositions and arrangements became popular 3 _____ (where?). And Leontovych's arrangement of Ukrainian folk song 4 _____ (what song?) became popular all over the world.</p> <p>In 5 _____ (when?) the song was performed</p>
---	---

	6 _____ (where?). And since than it has been performed all over the world. The song is known as “Carol of the Bells”.
--	--

Додаток 3

Save Coral Bay

Public debate

Objectives: by the end of the lesson:

- students will develop their confidence in public speaking by giving them exposure to debates, discussion and extempore speech,
- students can find arguments to prove their points of view and find points to kick down their opponents' arguments,
- using special strategies they can express themselves clearly and logically in public contexts,
- students will broaden their outlook, bring up in them mutual respect, positive, respectful and tolerant attitude to other way of thinking.

I. Warming-up

T. - Good morning, students! Today we will have an interesting experience how to hold public debate. I think it will be useful for everybody.

T. - How do you usually spend your summer holidays?

S1. – My family and I prefer travelling around Europe by car. We visit different European countries, go sightseeing, take lots of photos and videos, try local food, meet interesting people and we also practice foreign languages. It's exciting and useful.

S2. - We prefer going to the seaside because I like swimming and doing water sports.

T. - Where do you usually go?

S2. – We often go to Zatoka – a resort not far from Odessa. And we sometimes have a rest in Egypt because the Red Sea is rich in marine life and my father and I like snorkelling.

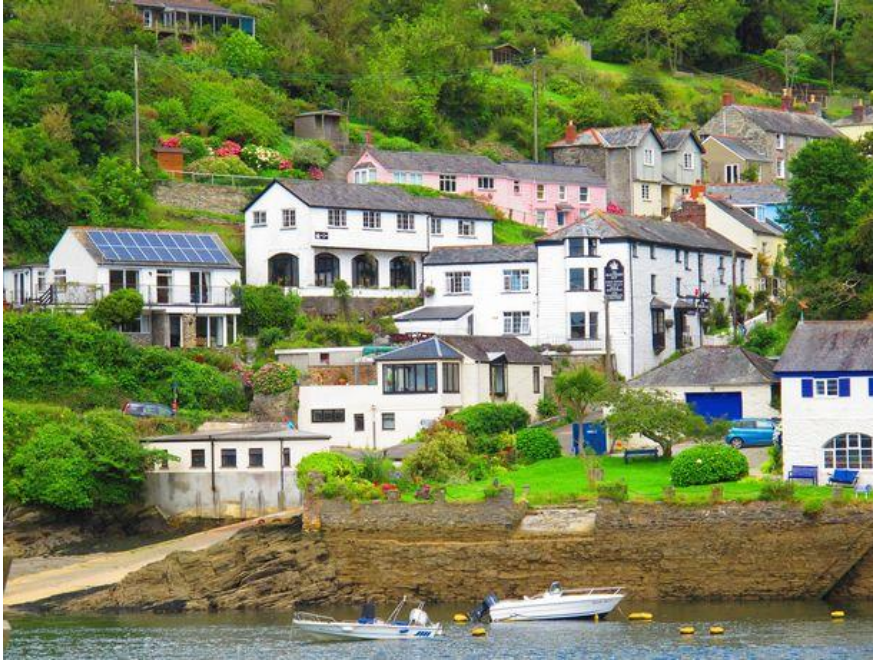
T. - Who else prefers having a rest at the seaside?

S3. - My family likes. We go to Crimea every year because my grandparents live there.

S4. - We usually spend our holidays in Turkey.

T.- Well. Most of us prefer having a rest at the seaside because we can not only have a good time there but we also have a possibility to improve our health.

Now look at the pictures and read about small town which is called “Coral Bay”.

Coral Bay is a small fishing town which lies within an area of outstanding natural beauty. There is a wildlife park on the hills near the town with 7 km of trails that runs through the forest with a breathtaking view of the coastal line on one side. There are harmless deer, elks, hares, but there are also dangerous wolves, boars and bobcats. Marine life is also rich the bay because there is a small coral reef there. Despite the rich wildlife, tourists do not go to the town due to the lack of road and transport infrastructure.

The population of Coral Bay is 12 000 people. Most of them work in the fishing industry which is no longer successful. Because of the coral reef, industrial fishing has been prohibited in the bay recently. Many young people have left the area to look for work in the big cities.

Rich oil deposit has been discovered under the sea near Coral Bay and there are plans to build a big refinery.

T. – What holiday activities would you like to do in Coral Bay?

S2. - I'd like to go snorkelling and scuba diving in the Bay.

S1. - I'd prefer to swim, to go windsurfing and sailing.

S3. - I'd love to go hiking or cycling in the park and admire picturesque scenery.

S4. - Fishing is my favourite holiday activity so I'd go fishing. Only industrial fishing is prohibited in the bay. As marine life is rich there I think fishing would be thrilling.

S5. - I'd like to take photos and videos in the park.

T. – Well. Coral Bay could be a good seaside resort. But what would you do if you got to know that a Chemical plant or an oil refinery was being built near your favourite resort?

S2.- We would find another place for rest.

S2. – We would never go there anymore. We'd choose another resort.

Introduction of the topic and the objectives of the lesson.

T. – Let's summarise. On the one hand, Coral Bay can get the possibility to develop oil and related industries, road and transport infrastructure, to create jobs and on the other hand, the development of industry will definitely pollute the environment and ruin rich wildlife. So you have to consider two opposite points of view, decide which of them you support, prepare your speech and take part in public debate.

II. Main part

Brainstorm. T. – Now put forward as many arguments for and against the plan as you can. We have 3 minutes. (All arguments are written on the blackboard)

Save Coral Bay	
Pros	Cons
Oil company will build roads and a seaport	Oil refinery will pollute the environment (air, water, soil)
A new seaport will be useful for fishing industry	Oil will ruin wildlife including marine life
Oil company will pay taxes in town Treasury	It will put the end of fishing industry
Small business and the town will develop	Tourist industry won't be developed
Oil company will create thousands of jobs	Young people will leave the town

Young people won't leave Coral Bay	There are no jobs, no money
Young people will have children and bring them up in Coral Bay	
Cheap oil	

T. – There are two different sides. You have to decide which your point of view is. According to your point of view you have to join in the group. One group supports the plan to build the oil refinery and the other group does not support it. But we have the third group – there will be those who hesitate. Each group has to discuss the points that support your arguments and the points that will help you to kick down your opponents' arguments. Our third group has to think how to solve the problem. Then you have to choose the role you will play in our public debates and prepare your speech. You have 6 minutes for preparation.

Method “Press”. In your speech you have:

- Give your opinions (I am for the plan, I think, in my opinion, t my point of view),
- Give arguments that support your opinion, (the point is that, the fact),
- Give examples (For example, for instance),
- Try to kick down your opponents' arguments,
- Offer alternatives (It would be better if we., If I were you..., You would better, the best thing is to),
- Summarize your speech (In conclusion, to sum up, finally, as a result)

Think about the role you play; choose a style of speech, behaviour, clothes)

For the plan	a Green Peace activist, the owner of a fishing boat, a wildlife cameraman, a tourist;
Against	an unemployed person, a local shopkeeper, a representative of the oil company, the owner of a gas station;
Those who hesitate	a representative of the town council, the Mayor of Coral Bay, a debate moderator.

A debate moderator (DM) – Good evening, ladies and gentlemen. We start our public debates. Our town community has to decide if we allow oil refinery construction in our town. As many people want to make a speech, we have to fix a time-limit: 2-3 minutes for the speech. The first speaker is a representative of the oil company (OIR).

OIR. – Good evening, ladies and gentlemen. From my point of view, the oil refinery construction gives your town great prospects for its development. The construction is usually begun with the construction of roads. We also are going to build an up-to-day seaport, which will be useful for the development fishing industry. What is more, oil refinery is going to create more than thousand high-paid jobs. Another point worth mentioning is that our company will also pay high taxes into the town Treasury. The money you will get gives a great impetus to both the development of local business and the development of the town as a whole.

In conclusion, I would like to assure you that we will construct an advanced plant with high-tech machines and equipment including up-to-day purification equipment. The new oil refinery will be constructed in accordance with the advanced technologies of the 21 century.

DM. – Our next speaker is a representative of Green Peace Organization.

Green Peace Representative. – Good evening, dear citizens and guests of Coral Bay. It was a really promising speech. The representative of the oil company promised to use of advanced equipment but advanced equipment of an old technology. In my opinion, the use of fossil fuel is the old technology – the technology of the previous century. The technology of the 21 century is the use of natural sources of energy, for instance, the energy of wind, sun, the energy of ebb and flow. And you are able to use them all completely. The use of them will create the jobs you need. Furthermore, you have all opportunities to develop tourist industry. It could also create lots of new jobs. Coral Bay is a unique place. It is necessary to save it for ourselves and for future generations. In the end, I urge everybody to participate in the company organized by Green Peace activists “Save Coral Bay”. Our first march of protest starts from the central square of Coral Bay

tomorrow at 10 am. We don't give them to ruin Coral Bay! We don't give them to kill the Earth only working together!

DM. – The next who will make a speech is a representative of our small business, our local shopkeeper.

Local shopkeeper. – I am totally for the plan to build the oil refinery! Our previous speaker outlined a very attractive plan. But to make this plan a reality we need to become wizards! Nobody will give us money to put this plan into practice. Our business is not as successful as it was before. Middle-aged and elderly people are trying to save money. Young people who live there don't have money because they don't have work. And most of our young people have already left for big cities and spend their money there. Fortunately, nowadays we have serious determined people and they offer the real plan. What is more, these people have real money. To sum up, we call you to support the real plan! It will make our life better right now!

DM. – Thank you for your opinions. The next speaker is a tourist who is having a rest in Coral Bay at the moment.

Tourist. – I am visiting your nice town for the second time. This time I have invited my friends to go there with me. We are all greatly impressed by our active vacations. For this reason we are against the plan. It will destroy the beautiful nature and rich wildlife. Coral Bay is a real earthly paradise for water sports lovers such as sailing, windsurfing, snorkelling, scuba diving. Marine life of Coral Bay is “an underwater heaven” with its stunning coral reef, amazing colorful fish, jellyfish, cute octopuses, graceful skates and other incredible sea creatures. Wow, I've forgotten about dolphins! They are so friendly! As they accompany us every time we dive and follow us when we go sailing or fishing, it seems to us that we can recognize them. So we gave them all their names. To cut the long story short, if I were you, I would advertise your amazing town better. I am sure tourism will bring you money and jobs you need.

DM. – We are very glad that you highly appreciate our native town. We love it very much. The next speaker is our citizen who cannot find a job for a long time.

An unemployed person. - Good evening. Diving, sailing, fishing ... It sounds attractive when you have money. Unfortunately, lots of us citizens of Coral Bay can't afford to rent the equipment because we don't have jobs. As for me, I cannot go to a big city because I have a family and children and we cannot afford to rent a flat there. So I am for the plan! I think it is more important to create jobs. I am an electrician so I hope I'll be able to find a high-paid job at the oil refinery. And other people who live in Coral Bay could find jobs and live better.

DM. – Thank you. I hope we will. Now we invite the owner of a fishing boat.

The owner of a fishing boat. - What are we arguing about? Our ancestors, our granddads, dads were fishing all their life. Do you want to put the end to our families' business? Your optimistic plan will be a disaster for the local area. It will be terrible for fishing industry. So I am totally against the plan. Oil refinery will pollute the sea and the air. We won't be able to fish, swim and even breathe. It will be not only the end of fishing industry but the end of our life in the area. We have big plans to restore fishing industry. Firstly, we need speed boats to sail to the high sea. Secondly, we have plans to set up marine oysters and shrimps farms in the bay. It is a very profitable business. Industrial fishing is prohibited in the bay but it is not prohibited to grow fish. But to put our plans into practice we need start-up capital. For this reason, we support the idea to advertise Coral Bay as a seaside resort, as a paradise for active holidays such as sailing and fishing. Tourism will bring us money we need to restore the fishing industry, to create new jobs and won't ruin the marine life in the Bay. In short, fishermen are against oil refinery, but we are for the plan to develop tourism and fishing industries.

DM. – Thank you. I think it is a great idea to grow oysters and shrimps in the Bay. I love both of them. And tourists love. The prices are very high at the restaurants of big cities. The next who will make a speech is the owner of a gas station.

The owner of a gas station. – Good evening, ladies and gentlemen, good evening our dear customers and guests. We live in the 21 century. All of us either drive cars or use public transport. All kinds of transports need fuel. We are offered to develop our road infrastructure and to build the oil refinery. It means petrol will be cheaper

for us because we won't need to pay for its transportation. Other kinds of industries will be developed as well. They will create thousands of jobs. If people have jobs they won't leave for big cities. They will stay in Coral Bay and will have children. Children are our future. For this reason, I think we have to support the plan. If we support the plan, we support our future.

DM. Thank you. The next speaker is our guest. He is a wildlife cameraman.

Wildlife cameraman. – My job is to film wildlife all over the world so I have been to many interesting places. I have visited lots of natural reserves and wildlife parks. And I can say that your park is one of the best. Firstly, there are lots species of animals, birds, snakes, lizards there. Secondly, as you are walking in the park you can admire a breathtaking view of your turquoise transparent sea and beautiful Coral Bay. I have taken thousands of stunning photos. Finally, your park is really wild because there are no crowds of tourists. In my opinion, the best thing is to develop tourist and fishing industries in your town. You could organize safari in the park. It will spoil the charm of the park but it could bring money and jobs you need. Summarizing, I want to say that oil refinery building in the area of Coral Bay will be a crime. Our future generations won't forgive you. By the way, I have taken hundred thousands of photos and hundreds of hours of videos. I think I could make a film for advertising.

DM. – Thank you very much. The last who will make a speech will be The Mayor of Coral Bay.

The Mayor.- I have been listening to your speeches attentively. You have put forward hundreds of arguments for and against the plan. Everybody of you have the right points of view. It seemed to me that arguments against the plan were more convincing. But I cannot choose the future of the town only according to my point of view. It is too responsible. Therefore, my assistant and I have consulted and decided to organize a referendum. All our community has to choose the future of Coral Bay.

DM. – Our public debates are announced to be closed. Thank you very much for your participation. It was nice meeting and listening to you.

III. Summing up

T. – We have finished our public debates. Thank you for your work. In my opinion, the group that was against the plan to build the oil refinery was convincing. They have put forward more arguments against the plan. Thank you, the third group. They have found the wise decision how to solve the problem and finish our debate. What difficulties did you have?

S1. – It would be better to have more time to prepare our speeches. Or we could prepare them at home.

T. – We need more time for speaking during debates, I hope next time you will be more organized because you have already got some practice.

Was our preparatory work useful for you?

S2. – Of course. As we knew most of arguments for and against the plan before the discussion we could predict our opponents' arguments and it was easier to kick them down.

T. – Thank you for your work at the lesson. You get the next marks ...

Your homework is to...